

College van Gedeputeerde Staten Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Inlichtingen bij
M. Bruil

Zaaknummer
816267

Onderwerp
Nieuw beleid provincie Overijssel over meer regie bij de ontwikkeling van windturbines

Verzenddatum
27 juni 2023

Geacht College,

Vorige week woensdag, 21 juni 2023, heeft Provinciale Staten van Overijssel de motie 'Grip op Wind' aangenomen.

Deze motie verzoekt het College van GS om:

- Regie te nemen en richting te geven op het aandeel windenergie conform RES 1.0;
- Om vóór 1 juli 2023 een besluit te nemen over een ruimtelijk afwegingskader (beleidsregel) voor windenergie en dat te baseren op:
  - het clusteren op provinciaal niveau van windturbines;
  - de overige ruimtelijke ontwerpprincipes uit de RES 1.0, het Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie en de kaders van het Provinciaal Programma Energiestrategie;
  - het inperken van de mogelijkheden voor individuele turbines (minder dan 4 turbines) buiten de gebieden die in aanmerking komen voor clustering.
- Ernaar te streven dat minimaal 50% lokaal eigendom bij nieuwe en lopende initiatieven voor windturbines is gegarandeerd.

Wij zijn zeer verrast en ontstemd door deze actie van de provincie. Immers, we hadden als gemeenten in RES-Twente verband duidelijke afspraken met de provincie. Iedere gemeente zou haar steentje bijdragen aan de opgave om 1,5 TWh duurzaam op te wekken in 2030 met zonne- en windenergie. Dit is nog eens bevestigd door een brief d.d. 13-12-2022, waarin uw College waardering uitspreekt aan het College van Tubbergen voor de subregionale samenwerking die Tubbergen ten uitvoer brengt, zowel in ATT- als in NOT-verband. Ook spreekt u in deze brief uit samen te willen optrekken om de RES-ambitie te realiseren. Ook recent is door de provincie middels de Statenbrief¹ over de urgente en grote opgaven bevestigd dat deze afspraken bleven staan, citaat:

'In de RES 1.0 is afgesproken dat per 1 juli 2023 de zoekgebieden voor de grootschalige opwek van wind en zon op land gereed moeten zijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van zoekgebieden. De bevoegdheid tot het verlenen van vergunningen voor windinitiatieven tussen de 5 en 100 MW ligt bij de provincie. Tot 1 juli 2023 nemen wij verzoeken van initiatiefnemers niet in behandeling. Wij houden ons daarmee aan de gezamenlijke afspraak uit de RES 1.0 dat gemeenten de tijd hebben tot 1 juli 2023 om zelf windbeleid vast te stellen. Wij blijven hierover in gesprek met

¹ GS heeft op 28 maart 2023 PS in een brief met als titel 'Aanpak urgente en grote opgaven voor Overijssel in periode tot nieuwe coalitie' geïnformeerd over de RES-afspraken

gemeenten en waar nodig bieden wij onze ondersteuning aan. Uw Staten zijn eind 2023, begin 2024 aan zet om de RES 2.0 vast te stellen.'

Ook hebben we recent nog uitstel gekregen voor het vaststellen van het windbeleid en de zoekgebieden.

Daarnaast werken we al ruim anderhalf jaar intensief samen met de provincie in het ATT-project. We zijn daarin als gemeenten partners met de provincie met een gezamenlijk doel om een windopgave in het ATT-gebied te realiseren. In ATT-verband was het uitgangspunt dat Tubbergen de RES-opgave ook in de andere Tubbergse zoekgebieden zou kunnen realiseren. In de, voor ons verrassende, motie lezen we dat de provincie dit uitgangspunt los wil laten en voor Tubbergen het enige mogelijke zoekgebied in het ATT-gebied ligt.

Bij partnerschap hoort een goede onderlinge communicatie en elkaar meenemen in elkaars ideeën en beleidsvoornemens. Dat de provincie de gemeente Tubbergen en de overige partners, de gemeenten Almelo en Twenterand, niet heeft geïnformeerd over deze rigoureuze koerswijziging schaadt ons vertrouwen.

Er is door de gemeente Tubbergen de afgelopen periode heel intensief gewerkt aan het opstellen van windbeleid, waarbij is gekeken naar de mogelijkheden voor het realiseren van de doelstellingen voor windenergie, met oog voor onze inwoners door aanvullende kaders te stellen. Daarbij hebben we continu de boodschap verkondigd dat we eigen regie wilden behouden en dat gemeenten hiervoor de ruimte kregen tot 1 juli 2023. In de afgelopen maanden hebben we hier vele informatieavonden voor georganiseerd. Hierbij werd nogmaals duidelijk dat er in de zoekgebieden veel onrust is en dat er veel vragen zijn.

Bovenstaande abrupte, onvoorziene en rigoureuze koerswijziging van de provincie doet iets met het vertrouwen van overheden onderling en het vertrouwen van inwoners in de overheid.

Het leidt bij ons en onze inwoners tot veel onduidelijkheid en onrust en het verwijt dat we als lokale overheid onze inwoners niet juist informeren en niet betrouwbaar zijn. Dit tast het draagvlak voor windturbines verder aan.

Wij hebben daarom de volgende vragen aan u:

1. Is het RES-Twente 1.0 bod nog wel te realiseren met deze nieuwe aanpak? In het Fundament voor de omgevingsvisie staat opgenomen: 'Langs de A35 worden rond de knooppunten windmolens geplaatst om duurzame energie voor de regio op te wekken, dicht bij de gebruikers en het netwerk. Samen met het cluster net ten noorden van Almelo wordt een flinke bijdrage geleverd aan de Twentse energietransitie.' Zijn deze twee benoemde zoekgebieden in Twente voldoende voor realisatie van het RES-Twente 1.0 bod of denkt u nog aanvullende zoekgebieden nodig te hebben? Wat betekent dit voor de invulling van de RES 2.0? En wat betekent dit voor het overige grondgebied van Tubbergen en de daarin benoemde overige zoekgebieden?
2. Is het ATT-gebied een van de genoemde clusters waarvan PS het wenselijk vindt dat daar windturbines gerealiseerd gaan worden?
3. Zo ja, wat zijn de overige clusters in Twente?
4. Door het opnemen van een cluster van minimaal 4 turbines zullen veel potentiële zoekgebieden in gemeenten vervallen. De opdracht blijft hetzelfde. Bent u van plan de hoeveelheid opwek van windenergie in de beoogde clusters te vergroten? Met andere woorden: komen er in de clusters voor windenergie een groter aantal en/of hogere turbines?
5. Wanneer is een windproject volgens u een cluster? Welke maximale onderlinge afstanden tussen windturbines gelden daarbij? Is het juist dat buiten de gebieden die in aanmerking komen voor clustering, een project minimaal 4 turbines moet zijn? En is dit een harde voorwaarde of is dit wenselijk? Zijn hier uitzonderingsmogelijkheden voor?
6. Kan een cluster volgens u ook landsgrensoverschrijdend zijn?
7. Klopt het dat als er een vergunningaanvraag komt voor een windproject van minder dan 4 turbines en het project buiten een van de genoemde clusters ligt, toch toegestaan wordt door de provincie als er voldoende draagvlak is? Zo ja, wat is voldoende draagvlak?

8. We hebben begrepen dat lopende aanvragen volgens het oude (huidige) beleid beoordeeld worden. Klopt dat? En zo ja, wat zijn lopende aanvragen precies? Moet een vergunningaanvraag dan voor 1 juli 2023 zijn ingediend? En moet deze dan al in behandeling zijn genomen?
9. Aansluitend op de vorige vraag: wat is de impact van het nieuwe beleid op het initiatief van Pure Energie in Langeveen? Pure Energie heeft hier, zoals u weet, vorig jaar een principeverzoek voor ingediend bij de provincie. Kan dit project wel of geen doorgang vinden? En zo ja, binnen welke kaders? Wordt dit getoetst aan het huidige of het nog te ontwikkelen provinciale beleid?

De gemeenteraad van Tubbergen heeft op 2 mei 2023 de kadernota windbeleid Tubbergen vastgesteld. De raad heeft daarbij aangegeven dat in het windbeleid onder andere moest worden opgenomen:

- een geluidsnorm van 45 dB Lden
- een specifieke nachtnorm voor geluid op te nemen
- een minimale afstand van windturbines tot geluidsgevoelige objecten van 400 meter te hanteren
- het streven van 100% lokaal/maatschappelijk eigendom met een verplichte ondergrens van 60%, waarbij het lokaal/maatschappelijk initiatief ook zeggenschap krijgt over een aantal randvoorwaarden zoals slagschaduw en vergoeding aan omwonenden
- zo stil mogelijke windturbines voorrang krijgen ten opzichte van andere typen turbines (ALARA)
- een clustering van minimaal 2 windturbines als uitgangspunt te nemen
- draagvlak te koppelen aan afstand tot de windturbines en de stem van inwoners dichterbij de windturbine wonen een zwaardere stem te geven in de afweging
- lokale initiatieven van inwoners of lokale coöperaties voorrang geven op aanvragen van commerciële projectontwikkelaars
- een stilstandvoorziening voor slagschaduw op te nemen
- ecologisch onderzoek te doen bij een windproject en indien noodzakelijk een stilstandvoorziening voor vogels te voorzien
- een financiële garantstelling voor afbraak en recycling te borgen
- een alternatief voor obstakelverlichting te verplichten.

We verzoeken u uitdrukkelijk om bovenstaande kaders voor de eventuele windprojecten in de gemeente Tubbergen te hanteren.

Na afstemming tussen gedeputeerde De Bree en wethouder Berning heeft het College van de gemeente Tubbergen besloten om, naar aanleiding van de motie 'Grip op wind', de besluitvorming over het beleid voor duurzame opwek met zon- en windenergie uit te stellen, totdat er meer duidelijkheid is over de provinciale besluitvorming over windturbines en de exacte inhoud en randvoorwaarden daarvan. Het beleid was gereed voor besluitvorming in het College van B&W. Het opstellen van het windbeleid heeft veel tijd, energie en geld gekost van zowel inwoners als gemeente. Naar het nu lijkt, voor niets. Dit is voor ons zeer teleurstellend.

Gezien de onrust en onduidelijkheid die deze koerswijziging in onze gemeente teweegbrengt, verwachten wij op korte termijn van uw kant een reactie met daarbij een antwoord op onze vragen.

Hoogachtend,

Het College van B&W van de gemeente Tubbergen